

ԼԱՊՏԵՐ

ԳԻՂԳԻՆԵԱՆ

ԱՎԱՏԵՐԻ ՄՐԺԱՆԸ 60 ՕՐԲԱԿԵՒ	ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՑ
ՆՐՃԱԿԻՆ զԲՆԻ Է ԳՈՅՆԻԿԱՆ	40
ՎԻԽԱՉՐԻՔԱՆԻՆ	»
ԳՈՎԱԿԱԿ ՀԱՄԱՐ	50

ԽԱՐԱՐՈՒՄՅԻՐ ՕՐԲԱԿԵՒ ԿԲՆԻ Է ՓՈՏԱԿ	30
ԴԱՅԱԿ ԿՐՈ Ռ' Է ՎՐԱՅԻԲԻՆ ՄԵՄՋ Է Ռ ՎԵԼ	
ԱՐ ՏԵՐԵՆ Է ՑԵՐ ԱՐԱՄ ԱՆԴԻԱՆ Կ.	
ԱՐ ՄԵԳԻ ՄԻ. ԽԱՆ ՎՐԻ ԽԱՐԿ ԹԻ 35	

Ա. ՏԱՐԻ Ա. ԵՐԱՎԱՆ

1884 ՄԵԴԱՏԵՐԻ 7

Թիվ 45

ԼՐԱԳԻՐԻ ՅԱՆԴԵՍ

Ե.

ԲՈՒՐՈՋԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Նախ Յուրաքանչան Մանկանց սի նկարագրականնեն ու շաղցենինուս համար ներսպարաթիւն կը խրդիր մք Յուրաքանչան Մանկանց սի հրատարակիչներէն՝ խմբագրէն և զայն քննից քեցազ ամեն մեծ՝ պղումկ և մշակ անձերէն, նաև այն ամեն արժանապատիւ անհատներէն, որք թէպէտ ո՛չ մեծ, ո՛չ պղումկ, ո՛չ միջակ են, բայց են բան մը որ կիյայ ընդ մէջ մեծն է պղումկին, ընդ մէջ միջակին և անմիջակին։ ապսկակիմք ահա խորին ակնածութեամբ՝ երկիր կիւղածութեամբ՝ և այն ամեն չեամբ վերջարող յարգական զգացումներ բացառող բառերու ազգեցութեան տակ կամ յառակ Յուրաքանչան Մանկանց սի նկարագրականնեն։

Յուրաքանչան Մանկանց հանդէս մ'է

կիրամանեայ, պարունակութիւնը կամքալի ու եջ մը հասուածին մէջ Բարոյական, Քրիստոնէական, Պատմական, Աւումական Աշխարհագրական և այլ պիտանի գիտելիք Մանկական վէպեր, Մանրամշպեր, Զուարժակի խաղեր, Հանելու կներ, Երգեր, Փլուքեր, Բանասանեղծութիւններ, Խենոագրականներ, Առւտեր, Երաւններ, ևն. ևնու Հըրատարակիչները երկու հոգի են, երկու քայլ շուքերնին, չորս մէյմ'ալ Խմբագիրը հանձերձ իւր շուքովն՝ մեց, մէյմ'ալ Հանգէսը հանդերձ իւր շուքովն՝ ութ, քամ ոլ պղումկեր հանդերձ իրենց շուքերովն՝ քառասուն և ութ. Ազդ Յուրաքանչան Մանկանցը կը հրատարակուի քառասուն և ութ չնշուար և անշունչ խմբագիրներու աշխատակցութեամբ։

Յուրաքանչան Մանկանց կը հագնի ճիշդ մարմանց յարնակ ձեւուած ֆանելա մը, ամսուներն ալ չհաներ զայն վրայէն, որովհետեւ շատ մնկու է. այս ֆանելային վը բայց կան կէտեր՝ զիծեր՝ զիրեր և պատկերներ՝ զիբեր՝ զիծեր և կէտեր, (ետ գառնալու դրութեամբ)։

Տղոյց համար կը պատրաստուի, կամ ազաքները կը պատրաստուին անոր համար, ուսկայց մեր նարատակը մանրամասնօրէն ի- մաստուիրել չե անոր պատրաստութեան եղանակը, բաւական է որ պատրաստուի, միայն առ ցուալի է որ աղութք յաճախ Բուրսատան Մանկանցը շնորհալու զրծ- րագութեան մէջ էլյալու սափուռած էն, խմբագրութիւնը փափաք յայտնած է եղեր իւր հանգէոր շափահաններու ալ օգտա- կար ընկը. թէպէտ շափահաք այս բանին բարդութ էն, ահա՛ Խմբագրութեան իւր հանգէոր աղոց անհանկնոյի կացու ցանե- ցու գլխուոր պատճառը, ոսկոյն Հանգի- ովն անունը միշտ պիտի ըլլոյ և պիտի մնայ Մանկանց Բուրսատան, հակառակ Պատ- իմբաղը յութեան ովանուովորմ փափաքին- ոյց փափաքն ալ զորմ ունի, պէտք է ժանջալ և խոսափանիլ. -

Բուրսատան մանկանցի հրատարակչաց անձնական նկարագրութիւնն խորհեցով որ զմեզ կմնայ անպատճառմենաց տուածնոր- գել, և ըստ անպիսի բաներ՝ որ քիթե առհ- մանէն անգին շանցնին, որոշութ եմք միայն Պատ. Խմբագրին աղուութիւնն զրւասեւ, ոյն աղնուութիւնն որ ամենինած է նիհար մորմեց մը և միջոկ հառակի մը մէջ, որը- րագոյն ձայնի մը և սիրուն ծիծաղի մը մէջ, կախակայեալ քաղուածքի մը և դերակոյ- ւուլ գիթի մը մէջ, անհանկնոյի լեզուին, և անբացարեի թարգմանութեանցը մէջ, ոյն իուկ մէջ, բառին մէջ, որ խիստ ծի- ծաղանք կը դառնայ.

Վերջապէտ ըստ ամենայի ազնի է Բուրսատան Մանկանցի Խմբագրիը՝ առանց ուսկայն լինելու անուանը ու աղնի, զի Սընիւ անունն միայն կանոյցք և աղջկունք կրնան ունենալու. Բուրսատանի խմբագրը թէպէտ անպիսի բոյց աղջիկ չէ, չէ մք վարանիր ըսել թէ իին ալ չէ.

Յուրաստանի մէջ կը գրեն տղայքներ ալ, կամ, կը սովորին զբել մէկ տարեկան գրացները վեց տարեկան զրոյն բունքներու չեն հաւճիր, վեց տարեկան գրողներն ալ չեն հաւճիր տառնամեայ գրագէտներուն. Հայե- րը շպ'տի հարցնեն ուղաւչա, բայց երբ ապագի հետոքքքիր մը հարցնէ թէ մէկ տարեկան տղայն կրնայի գրել, առանց պա- տափանելու միայն պիտի ցուինք թէ ու- ապագիք առկաւին անձանաթ կը գրո- նուիր Հայոց ուսումնական յառաջացնեա- մասին :

Մաթիկ ըրեք Բուրսատանէն քաղուածոց
ԹԱՐՅԱԿԱԼԵ

Քնացու, վասն զի բողնուծ էր, և յան- կարծ սովին ձայնէն արթնեցաւ. Պարիս- ողէս քովը վաղից և տեսու որ Մարիօ բրո- նիր էր վայն զաղանալու համար. Բայց ով- րաւուեցաւ, գոզը երր միունգամք ձեռքը կարմիր սովին վրայ տարու, անկարեցի ե- ղաւ քալել, վասն զի վակեր էր. Պիզա- ութաք այս աղաղակները լոելով՝ վաղեց և աղաղինն քաշել ուզերով՝ ինքն ալ բրո- նուեցաւ, Աղուկներն սկսան շատառլ, ծի- րացուն բարեակէ գտակով եկաւ, շտոթե- լով՝ գիշապետին վրայ ինկաւ և քթին կարու. Ազու եկաւ պատու զրացունի մը գիշերագգեասով, արմուկը կապա տիրա- ցաւին. Ազու կաջակահարը, որ այն բազ- մաթեանը մէջ ինկաւ և պատուին քվացնի փակաւ. Վերջապէտ երեւցու ոստիկանն, որ բազմութիւնը ցրւելու կուգար. Զեռ- քը դրաց զանդակահարին օձիկին և չիրցու քալել. Հետաքրքիլներ հետզիեսէ եկաւ կէս հագուռած, ուսնուք տուած գլխարկի, ուսնուք բողիկ, ուսնուք բոլոր փական, պր- ուացին, պաշտեցին, ոյսպիսի ծիծաղի աեռարտն եղան չէք. Ֆլամինեօ կը խնդար- կարմիր սովին հրամայեց որ եսեւէն եր-

թոյ և ահա ուսցի այս բազմաթիվնք իր հետ կը քաշիր, Կամացագործ մը իր կամացաներովն, չազուցուն մը իր տապահնեւ, բայց, սաղօրդ մը իւր եզրերովն ու սայլազնին կը փոխիքն: Ադարակապան մը իշապը, չազուցործ մը իր կողովներով, հարա մը իր փեսին, հօյն ու մօրն ու հարանեւարներն հետ բանեւցան: առանց ու վական Հանգիսիս պատռարժան աշխատաշիցներն: Երբ կարմիր սագին ամրօնաք, սրան պոչը կը կազմէնք մենք, քաղաքը մոռա, ահ սոսկովի խառնաշփոթութիւն թէ փրթառ, որովհետեւ քաղաքն ալ ուս ամրօնին մէջ մաս: Խշանաւհին զայն տեղով՝ պատշգ ամք վագեց: - Բ'նչ առեսնէ աղէկ, ահադին բազմաթիւն մը որք իրար փակած կը յառաջանան: Խշանաւհին զայն տեսնելով՝ ճամփելու չափ խնդաց, պարանոր կրնար մեռնիք. բայց խնդացն առանկ աղէկ դեղ մ'է որ՝ ըստհակառակն բոլոր պին թժշկուեցաւ: Հազիւ թէ ինսգ ալ վ բարձեր էր այս թափորն: կարմիր սագը թօֆուելով, փետուրները չարքելով՝ թուր հետը քալածները սպառ թազաց: առանց թողլոյ հետը տարած մեր խելքը:

ՎՃԱՑՄԱՆ

Մինչ Ցըրճը իւր փոքրիկ ծոցին մէջ երապացի երկօնու խուռան բազմաթիւն մի սնէր, որ կը հրճուէր երտծշոտթիւն արտաշարժ շեշտերուն և միջակէտներուն և վերջակէտներուն յելեւէջ, իւրզ Հիւնքար-Սույի, իւր ահագին գրկոց մէջ մի քանի Արեւելցիներ միայն կը սեղմէր - հոգինին հանելու չափ - որք իւրեանց ժառանգական սպառութեան հանեմաս, կիւներէ հեռի, առա անդ ցիրացան՝ կուտէին աղցան, և ի զար յազուիլ կը ջանացին բընթեան գեղեցին թիզեցին թեանց ի տեսիլ. որով հետեւ բառթիւնը որչափ գեղեցիկ ըլլոց,

ստակ շնէր, կին պէտք է: մանուկ ընթերցողներու թառ օդ օդաբն այս կտորէն:

Հրեայ ձեռնածաներու խո մի մի զոպցես գոշակէելով այս բանն, (այսինքն կնիկ շրպպը,) փութացած էր իւր օթոցն փուել աւազանին մօտ իր զանազան խաղերով և փորձերով պահ մի խնդացնելու համար, ոյն մերամաղձու և փեմ յուղմանց անտարրեր էտիներն: Կը յիշէ ընթերցողը որ վերը «ի գուր կը ջանացին յուզուիլ» ըստնք և հու կրանք, «փսեմ յուղմանց անտարրեր էտիներն: բայց պատճառն ահաւասիկ, միշտ աղց գրելով՝ մենք ալ տղայ գարձանք, և ըստնիս մենք ալ չհասկնալու գիրազգութեան Աջ ինկանք, ինչ որ է, շարօնակենք: Զիս եւս բաւական զուարձացուցին ոյդ օրն (ես անապրեր չեմ տին, ես ալ հան էի) խօզկատակաց այդ խոզեր, զորս հասարակութիւնը իրը հրաշք և գիտական փորձեր իշնդունի:

Այսօր Լո Նամիւր գիտական հանդեմն մէջ (գիտցած Գաղղիկենս ալ այս Հայերէնիս պէս է) Պ. Թիսանաթէի մի յօդուածն գտնելով այսպիսի փորձերու նկատմանք, աղջան կը համարիմ թարգմաներ զայն և ներկացել Յուրաստանի փոքրիկ ընթերցողաց, որպէս զի հաւասար շննդայն այն խնդէ փորձերուն: Յաջորդ թուով:

ԿԵՆԱՑՔՄԱԿԱՆ

Հենրի Ֆէվընտիչ, մեծ ընտանիքի մը կրտսերն, ծնած օրէն սկսեալ մահաւանէն վերջն ձգած հարաստութիւնն վայելու սահմանած չէր: Այս կտորին բացարութիւնը 1890 ին հրատարակուելիք բառորանի մը մէջ յիշատակուած պիտի լինի: ուստի այժմ մենք զայն կը սեղմք զայն անկային, այս՝ Հենրի Ֆէվընտիչ, մեծ ընտանիքի մը կրտսերն, ծնած օրէն սկսեան մահաւանէն վերջն ձգած հարաստութիւնն

վայելելու սահմանուած չեր : Նախ և առաջ շատ համեստ ժառանգութեան մը տէր եղաւ , բայց այն օրէն սկսեալ անեցաւ այն եռանդն : զար ցուցուց միշտ ուսուն հօմար : 1873 ին նիսի մէջ ծնաւ 300.000 անգիտական ուսիր ժառանգեց , 1773 ին խիստ հարաւատ ազգականէ լաւ տան մը մէջ ընդունելութիւն գտաւ . — այս գրաւածու ալ պիտի բացատրեմ որ մը - վերջապէս դեռ շատ բաներ եկաւ գլխուն այս մարդ ուն , վերջին փորձանքը , որ նոյնպէս ստկայն մեռաց գլխուն եկաւ , այս ջաշխարհիկ թարգմանութիւնն է : Զերիցնելու համար խօսքը ու ի վերջ բան՝ կը կրկնեմ թէ՝ Հերի Քէվենտիշ մեծ ընտանիքի մը կրասերն . ծնած օրէն սկսեալ մահուանէն վերջը ձըգուց հարաւութիւնն վայելելու սահմանուած չեր :

ՄԵՐ ԵՐԿԵՐԻ ՈՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ

ԵԿ

ԻՒԹ ՅՈՒԹԵՐՆ

Անգամ՝ մը պատահեցաւ որ Սլեքսիս ՍՅ. Մարգմէն անուն երիտասարդ մը հրացանի մը պայթմամբը իւր կողին մէջ վերք մը ընկունեց , և թէեւ ապաքինեցաւ , և երկար տարիներ ապրեցաւ , իւր կողին մէջ ծակ մը մնաց . ուրկ ց ստամաքին գործողութիւնը կրնար տեսնուիլ : Կօքթ. Պօ. Տօն որ սոյն երիտասարդն իրրիւ սպասաւը վարձեց , գիտակոչ նայմըսվ գտաւ թէ մարսողական միջոցին մարսողական հիւթըն միշտ թթուեւ . որովհետեւ այս մարդուն եաշուկիթիքն աշքին վրայ զետեղուած էր ըստ նոր գրութեան նարագոյն ստեղծագործութեան : Նախ գտաւ որ առապակուած վարսումն կը ըստուէր մէկ ժամանակ մէջ , խօրոված արջառոյ միաը երեւք ժամանակ մէջ . մինչդեռ աղած խոզենին կը պահանջէր շորս ու կէս ժամ , թոյլ եփ-

ուած հաւկիթն՝ երեք ժամ : և կործր եփուած հաւկիթը հինգ ու կէս ժամ : Ստամբուլն այս խարական ընթացքը խորհել կուտայ թէ արդեօք զժուարամարտելի գրուածներն սրբակի ժամանակ պէտք պիտի ըլլայ մարտելու համար , իմ մասիս կը կարծեմ թէ ըստ ազական միուկ բաւական չպիտի ըլլայ զարթան անօրինել . բայց , ըստ առաջին թէ զլծուխն հոգի առաջը Աստուած է :

ՀԱՆԵԼՈՒԿԱԿԱՆ

Տասը ձի կայ , պիտի ամիսովենք մէկ ձիու մէջ . ինչպէս ընկելու է : Լուծողին բան մը չինք խօսուանար :

Մէկ ձի և մէկ մարդ մը կայ , ձին մարդուն վրա նատեցնենք պիտի ինչ հընարք խորհելու է : Գանողին պիտի նուիրենք նոյն ձին և նոյն մարդը , ուտելիք ներնաւ չենք խառնուիր :

Բարբառատի մը թարգմանութիւնը հայերէն է : Գիոյցովին կը խառանանք երիք տակաւ ուսիր :

Բարբառատի նկարագրականն կը վերջացնէնք սամ խօսքուլ . Յնուրաւատան ալ նուխանձայրյզ է տպագրական վրիպակաց . սակայն կը տպուի ի թուզթու բազմութայլունա . որ ստուեր կը թուզու առաջին արժանեւացը .

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Գաւառացի կին մը իր կովս կորսնցուցուած ըլլարով՝ կը հարցնէ ճամփուն վրայ գենն ելուող թաւրքի մը :

— Յնանտան առանձնաւան էրկան չուան ճընարկնան , աղա պունտան պիր աղանտ կոյլ կէշորի կէօրտիւն մի :

— Քեզյլէնի նէ՞ տէրսին :

— Ե՞ս, կը պատասխանէ ; ձունք գրելու թուրքէ ու թուրքէվար շփիտէ :

Ակնարօյժ մը իր հիւանդներէն միոյն տունն վիրահասութեան կերթայ, զոր աշքին տեսութիւնն կորուսած էր :

— Հաւատարմութիւն ունիք իմ վերաց :

— Այս՝ կը պատասխանէ : Հաւատարմութիւն մը . . . քոյր :

Ծովեղբն :

Դիւզացի մը ջուրը կիյաս և աներեւայթ կրլայ, մինակ իր գլխարկը կը մնայ հոսանքէն վոարեալ :

Զինորս մը, որ կարթը թողած էր, դիմու մը կը գովի, տեսնելով զայս զեռցաթեամբ մազերէն կը բռնէ, և անմաս ձովեղբն մատ բարձրաւանդակին վրայ կը դնէ :

Բայց դիւզացին բոլորովին անհանդիսա, երեսը կը չշափէ, աջ ու ձափի կը դիսէ, և յետոց դառնալով առ նոր ազատին կը դնէ :

— Հապն զլսարիս, ապահով եմ որ գուք զայն խոզուցիք որ կորուի :

Ճաշի ժամնանակ :

— Դիտէք, այս գիննին իմ վաստակուրս պատովէ :

— Դիտեմ, և շատ լաւ :

— Ազա ուրեմն ճաշակած էիք ասկէ, և ձեր տեղ :

— Աղձանին մէջ կը պատասխանէ :

Գահականոցին մէջ :

Հարիւրապեան : — Ամրատանեալ, ահաւասիկ միեւնոյն տարուան մէջ հինգերարդ անգամն է, որ դաւ գինավոթեանդ

պատճառաւ հսկ կը գուս :

Ամրատանեալն : — Ճշմարիտ է, տէ՛ր հարիւրապեալ, Այսպէս, ես ալ կը փափագէի տեսնուիլ Զեղ հետ, որպէս զի տարեկանն ի միտոյն վճարեմ, համեստ զեղով մը յայնժամ աւելի արժան կլինէր այնպէս չէ :

Դերձակ մը հետո պարտապանի մը :

— Ստակ կուզեմ :

— Չունիմ :

— Բայց ես քեզի շուտով դտնել կուտամ :

— Ե՞ս, սիրելիս ես ալ ատկէ աւելի կարծեմ ոջիսջ եմ ինդրած :

Հիւտնդ մը Տօքդէու. Մ***ի տունը կերթայ :

— Բնչ ունիք, կը հարցնէ գիտոթեան իշխանը :

— Չգիտեմ, հանգստութիւն երբէք չունիմ :

— Ինչպէս կեանք կը վարէք :

— Ահաւասիկ, տօքթէու, որպէս ես կաշխատիմ, զոյի պէս կրւտեմ, շան պէս կը վաստիմ, և իբր առնէտ կը ննջեմ :

— Արեմն քանի որ արգակէս է, անամսարութական գարման մը սինուի տոխութիմ կատարել :

Գատարանի մը մէջ

— Նիւ. — Թշուառական, խօսէ՝ տեսնեմք, ձվ քեզի խորհուրդ տուաւ արգակէս կեսուրդ իւր անկողնոյն մէջ այլընլու :

— Տէ՛ր, թնաւ յանցանք շունիմ. Արժիշինն պատուերը ի գործ դրի, տեսայ որ մարելու վրայ է, ևս ալ գոցի, վառեցի :

Մայր մը իւր զաւկին

— Աղջեկա, հպատակութիւն մի խօսիք
է խուս, զաւկա, թէ հպատակթիւնը որ-
պիսի մահացու մեղք մ'է :

— Այս, մայր, գիտեմ :

Անցած առ որ քանի կուրտանալի երբ
երբ մեր միւսիւ կեւանց աեզանին վրայ իմ
վաստօք քեզի կը էր չօրիսրդը որ քան
սպասելի աշքեր ունի. Բնչ խորտակաշ մա-
զեր, սպասիկ բերան . . . առ արտեւա-
նունք . . .

* * *

Բժիշկ մը իւր հիւանդին :

— Բարեկամ, հիւանդաթեանդ վրայ
ուզ մի՛ ըներ :

— Ինչո՞ւ համար :

— Արայինեաւ անդամ մը պիտի մեռ-
եմք առենքիս ալ :

— Ես ալ առար համար հոգ կըսիմ,
կը պատախանէ հիւանդը, եթէ կարող
ըլլայինք քանի մ'անգամ մեանդիլ, ամիկայ
առաջին անգամը ըլլազն, չէ՞ զարմար .

* * *

— Հայր, ոյս իրիկուն ինձի Արեւելք
մը ուն' :

— Զաւկակա, առաջ գոտագիրքի կար-
դա վերջը օրադիր :

— Հայրիկ, անիկաց ոլ մեր գոտա-
գիրքին վար շնար :

* * *

Աղջիկ մը իւր մօրը

— Մայրիկ, եթէ ես կարգուիմ, զքեզ
իմ հարսնիքին շախտի հրաւիրեմ :

— Ինչո՞ւ, զաւկա :

— Արայինեաւ զու քո հարագիքիդ
ոին հրաւիրեցիր որ ես ալ զքեզ փափա-
գարձարար հրաւիրեմ :

* * *

Գորահանդիսի մը մէջ

— Տիկին, եթէ կը հահիք, մեկտեղ
պարենք :

— Յայ զեշեր այդ անկարելի է մի-
ունիւ :

— Ներեցէք համարձակութեանն,
բայց ինչո՞ւ ափին :

— Արայինեաւ ուրիս ոքարքինսիւր
այն քան նեղ շնած էք որ ատկաքելի է
այդմ պարել :

* * *

— Ագամ գրտիստին մէջ ո՞րշապէ առեւ-
երշանիկ մնաց :

— Մինչեւ, որ կին ժանեցաւ :

* * *

Հայրի Մօրիկի հայրառածանօթ մի բա-
տիւնն, որ մեղ ի յոյշ կոճէ :

— Պարոն մի նաւչելի վրայ անոր
պատահելով :

— Ո, Պալլանտարն զուք չէ՞ք միթէ :

— Աչ, Պարոն, . . . բայց միշտ փո-
փաքոզ եմ բլազ. կը պատախանէ :

* * *

Գայդի սին մէջ :

— Ովէ այդ պարոնը որ կուգոյ զձեզ
ողջունիլ այդպէս զադանու :

— Մարդու մ'է որ երկու հազար
ֆրանք կը պարափ ինձ :

— Պետք համարէ ուրեմն ոքանիւ . . .
բանագրամիկ կերպարանք մի ուներ :

* * *

Ամերիկացի մը գիւղաքաղաքի մը հիւ-
անցոցն կը ժամանէ :

Պարզանեալ և փոխաթաթաւ . . . ջուր կը
բնդրէ ըսացուելու համար : Բայց ոչ կա-
րիւ մը չոյը :

Հանապարհորդն փոյթ ի փոյթ իր որ-
բանն կը մննէ: և սուկալի աղաղակներն կը
բանաց :

— Արա՞կ կայ, կըսա՞կ կայ . . .

Կայ, ժամանակ անձ գոյլ, այդ անձ

զաշոն, և բագրւմք անօթներ առած չը մ-
յի գեղ ի հրդեհ կը փութան :

— Ե՞ն, ահաւասիկ ջուր, իրաէ Ամե-
րիկացին, Խիստ չնորհակալ եմ . . . ինչ որ
կուզերին բոլորն այս է . . . և բան մը չըլլա-
րո՞ն համար ձեզ թաղթ մը կուտամ . . .

Արեւելք . — Ըստարձակութեամբ՝ հայ
Երևան պարունակած թեամբը՝ ուշեւթեան իւկ զա-
րդ իւր առաջաշեանութեան : Չափ չունի
իոր խմբագրաց համան :

Մասին . . . չնվ որ ուրիշն հոգը կփորէ
ինքը մէջը կիրաց :

Աւելասրեր . — Տիրոջը երկիդած ու
բարեպաշտ ծառայն . աճա միայն խնձանան
մը կը պակսի :

Մահուամեկ է Գ.քենք . — Լրագրաց վար-
ուանն որ «Ճշնարութիւն» պուալէն հո-
գին բերանը երաւ :

Թէրճիմանը է Փքեար . — Մէկ աշքովը
Հունվ կը դիաէ խոկ միւսովն քանդները
կը զնէ :

Գրական Շորժում . — Գործակաց քեթէն
հելքասին որ համալ է բայց վոր մշտաց-
ներ :

Լոյս . — Այնքան նեղցցին խեղճը որ
մարելու վրուէ :

Երկրագում . — Հոյ գրագիրաց գրու-
իսն աշխարհը :

Մէծմասոյը սիստոր . — Գրական աշ-
խարհին գիտաւոր տաղը ոյր փոյժիւն պր-
ջր երթենն տեսանելի կիմի մեզ :

Փանջ . — Սուսիկ բուրիկ քոքանոյ մը որ
20 տարիներէ ի վեր շարունակ Հոլուայի
տեղահաները կը կը . ու կը կը :

Հայրենիք . — Այնքան կերպարանակախ
եզաւ որ այժմու իւր կազութիւնը որոշելը
անկարելի է :

Լապտեր Դիոդինեան . — Մազրաթերթ,
որ շատ ծավուելուն համար զազրելի ալ է :

Ծնուանիք . — Առանց ոյր հանդիսան
ոյժնու երտասարդութիւնը բնաւ աւանե-
միք չունիր . այս հանդիսան մեջ զվարու-
զիւցազնը կինն է, ուրորին դիւցալի ող
կինն է :

Բարաստան մանկանց . — Պարտիզու-
մէջ վաւշերուն քով բայս տնկել ուզոր
գմւարութեանց կը հանդիսալի :

ԲԱՌԱԲՐԱՆ

Դերասանունի . — Կին, որ խոսովանի
մէ կուտակերգութիւն կընէ :

Միբահսոր . — Գազու որորդը՝ որ կդա-
դարի շահուսոյ բլաւէ երր ունենալ որի-
շուուր օրի թէղքերէ :

Աւել . — Կախուրդաց մելուիրէտա .
Պառովէօ . — (Խազուր զուլպայ) թեւու-
սոր սուսուր կենդանի :

Օրհնութիւն . — ամսան նուեր .
Եղ . — Առեւութեան հօրեղբայրը .
Գեղիցիկ կնոջ մը բազուկ . — Վանցի
մը առենագեղեցիկը :

Դագաղ . — Միխոց բռւքու .
Մանե նորմեց յուսոց մինչեւ ցազե-
րը . — Մանուիի իսութի :

Տօրնէ . — Գոհարեցէնի ունան .
Մարտզութիւն . — Եերքի քոզաքո-
կանութիւն :

Ամս մասհան ուսէ . — Առոք պահու-
րան :

ԼՈՒՇԱՆԻ ՀԱՆԵԼՈՒԹԻ
Հապտերի 12 թ. թուով հրատարակ.
եալ հանելու վիճակում հետեւ ետքն է զգը
լուծեց Պ. Ն. Երեցիան,

Պ - թ
Վ - ի - չա
Մ - մժափ - ն
Տաճկ - ստան
Վ - տփկ - ն
Թէ - քի
Պ - ւ

ՊԱՐԳԵԽԱՌՈՐ ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Կէլնէ ամփիոնը, կ'իջէ ամփիոնէն,
ձառերի շեղներ կը թափէ թերէն.
Միշտ կը բողոքէ, արդ ե՛օք կը գործէ,
իսկ դէպ խօսակցի ընկերը կողզէ
Մեծամիտ մարդու հեգնող հայեացքներ.

Այդ սէպ գործիչն եթէ ջլատես,
նորա ջլերէն բառեր կը շննես.
Առաջին բառին համար,)
Խիկար իմաստուն անցեալ որ կառէր.
Այդ բանը երբեմն ամեն մարդ ուներ,
Բայց ես ձեզ կասեմ, որ այժմ նոյնպէս,
Մեզմէ շատերը կենդ անիների պէս
Անինք այդ. չք հաւատը նոյեցէք
Հայելիի մէջ, իսկոյն պիտ' զանէք,
Երկրորդս է Խառլիոյ մի գէար.
Որի ծայրն է Ման-Վիղոյ բարձր կէտը.
Վերջինըն է կենդրոն լուսոյ Հայ ազգի,
Աւրիկ մամույն (Պօլսի) սփուէ լցոյ բաղմազգի.

Լապտերի 13 թ. թուով հրատարա-
կուած հանելու կը տակուին լուծուած չ:

ՆԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Պ. Տը Ա. Բիկոր ՀՆԴԱՅԻՆ ԽԵՂԵՑԸ որ
առկէ տուաջ Ընտանիք հանդիսին մէջ մաս
ուա մաս հրատարակուեցաւ, այս անդամ

առանձին հրատարակեալ կը վաճառուի ի
դին Զ դահեկան, Հայ պրավաճառուոց քով.

Նոքա՝ որք գնահատած են արդէն
վլապիս օգտակարութիւնը, պիտի փութան
անշուշտ ունենալ դայն:

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ՇԱՐԺԱՎՈՐ ՀԱՆԳԵԿԱՐ կը հրա-
տարակուի երկու տարբիներէ ի վեր խորագ-
րութեամբ եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեանի, որ
իւր նոր դաստիարակներն կը ծաւալէ այս
հրատարակութեամբ:

Տարեգինն է Կ. Պօլսոյ համար և մէծիս:

Արեւելիան Մամուչ պատուականու-
գոյն ամսագիրը տաննեւ չորս ասրիներէ ի
վեր կը հրատարակուի խորագրութեամբ
Ազգային Մեծայարդ գրադէտ Մ. Մամուր-
եանի. Ամեն կարգի խնդիրներ հմատ և
կարգաւորեալ ոճով կը ներկայանան այն
Հանդիսին միջոցաւ բանասիրաց:

Տորեգինն է Կ. մէծիս, բաժանորդա-
զրութեան տեղն է Կ. Պօլս համար Սութան
համամ և. Կ. Պէրտէրիանի ապագրատունը:

Արդեամբ Ասիական Ընկերութեան
ԵՐԿՐՈՋԱԿԱՆ օդատակար հանգեկար կ'հրատա-
րակուի երկու տարբիներէ ի վեր ատրւոյ
սկիզբէն Ազգային գրադէտներէն եղիա էֆ.
Տէմիրճիպաշեանի խորագրութեամբ կհրա-
տարակուի:

Նիթոց առատութեան հետ Հանգե-
սին գեղեցիկ կարգաւորութիւնը յոյժ զգա-
ւի է նուրբութէ ընթերցողաց:

Տարեգինն է Պօլսոյ համար 40 դ. և
գաւառաց համար 30 դ. և

ՏԵՐ ԵՒ ՏԱՄՐԵՆ
ԱՐԱՍ ԱՇԽԵԱՆ

ԱՐԻՄՊԵՏԻՆԱՆ ԽԱՆ ՎԱՐԻ ՅԱՐԱ 35

ՏՊԱԴՐՈՒԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԿ ՄԵԱՐԵԱԿ